

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

การทบทวนมาตรฐานอาชีพตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ (8 ระดับ) ครั้งที่ 1/2566

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

-

4. ข้อมูลเบื้องต้น

ผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของไทยเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยมือ ซึ่งมีคุณค่าและมีเอกลักษณ์ของความเป็นไทยโดยเฉพาะ

ในการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของไทยด้วยการเพิ่มการออกแบบและความคิดสร้างสรรค์ให้ผลิตภัณฑ์เพื่อให้สินค้าเข้าไปอยู่ในใจของผู้บริโภค

ดังนั้นมาตรฐานผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

ครั้งที่ 1/2566

6. ครั้งที่

-

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

สาขางานผ้าทอ

อาชีพผู้ผลิตผ้าทอเทคนิคจก ระดับ 6

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

-

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
0185	ออกแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจก
0186	เตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคจกและแบบที่กำหนด
0187	ทอเทคนิคจกตามลวดลายที่กำหนด
0188	จัดการลำดับขั้นตอนการทำงานของตนเองตามเทคนิคจกที่กำหนด
0189	ตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจกและแบบที่กำหนด

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน สาขางานผ้าทอ อาชีพผู้ผลิตผ้าทอเทคนิคจก ระดับ 6

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

ผู้ที่ได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพของอาชีพผู้ผลิตผ้าทอเทคนิคจกระดับที่ 6 นี้ ต้องมีทักษะและความรู้

ในการเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจก

ออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจก เลือกใช้ขนาดของเส้นพุ่งและยืนได้เหมาะสมกับแบบ และเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบ

ตรวจสอบความถูกต้องของเส้นยืนในขณะที่เตรียม และเข้าใจลวดลายผ้าทอจากการออกแบบหรือจากต้นแบบผ้าทอ ทอผ้าจกตามลวดลาย

ตรวจสอบความถูกต้องของการทอผ้าจก และปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า ตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้า

รวมทั้งการตรวจสอบคุณลักษณะและรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด และตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

- ผู้ที่ขอเข้าสู่การประเมินคุณวุฒิวิชาชีพต้องมีคุณสมบัติดังนี้
- 1. ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี บริบูรณ์ ณ วันที่ยื่นใบคำร้องขอสมัคร
 - 2. ผู้ที่จะได้รับคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพผู้ผลิตผ้าทอเทคนิคจก ระดับ 6 ต้องมีประสบการณ์ทำงานด้านผ้าทอตามหน่วยสมรรถนะและมีผลงานมาแสดง

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

บุคคลในกลุ่มสาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานพื้นบ้านและศิลปหัตถกรรม สาขาผลิตผ้าทอ

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 0185 ออกแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจก
- 0186 เตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคจกและแบบที่กำหนด
- 0187 ทอเทคนิคจกตามลวดลายที่กำหนด
- 0188 จัดการลำดับขั้นตอนการทำงานของตนเองตามเทคนิคจกที่กำหนด
- 0189 ตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจกและแบบที่กำหนด

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 21/09/2566

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
ผลิตงานศิลปหัตถกรรมเพื่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยให้มีมาตรฐานสู่ความเป็นเลิศ	01	ผลิตผ้าทอเพื่อการอนุรักษ์และศิลปะร่วมสมัย	018	เทคนิคจก

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 21/09/2566

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
018	เทคนิคจก	0185	ออกแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจก	01851	เตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจก
				01852	ออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจก
				01853	เลือกใช้ขนาดของเส้นพุ่งและเส้นยืนได้เหมาะสมกับแบบ
		0186	เตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคจกและแบบที่กำหนด	01861	เตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบ
				01862	ตรวจสอบความถูกต้องของเส้นยืนในขณะเตรียม
		0187	ทอเทคนิคจกตามลวดลายที่กำหนด	01871	เข้าใจลวดลายผ้าทอจากการออกแบบหรือจากต้นแบบผ้าทอ
				01872	ทอผ้าจกตามลวดลายและเก็บเส้นด้ายด้านหลังผ้าได้เรียบร้อยประณีตเหมาะสมกับวิธีการทอตามประเพณีของตน
				01873	ตรวจสอบความถูกต้องของการทอผ้าจก
		0188	จัดการลำดับขั้นตอนการทำงานของตนเองตามเทคนิคจกที่กำหนด	01881	ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า
				01882	ตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้า
		0189	ตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจกและแบบที่กำหนด	01891	ตรวจสอบคุณลักษณะและรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด
				01892	ตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 0185
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ออกแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจก
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO – 08 รหัสอาชีพ 7318 ช่างงานหัตถกรรมสิ่งทอ เครื่องหนัง และวัสดุที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการออกแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจก โดยสามารถเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจก และออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจก และเลือกใช้ขนาดของเส้นพุ่งและยืนได้เหมาะสมกับแบบได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

-

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01851 เตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจก	1. เตรียมวัสดุที่ใช้ในการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอด้วยเทคนิคจกเตรียมได้ถูกต้องครบถ้วน 2. เตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอด้วยเทคนิคจกเตรียมได้ถูกต้องครบถ้วน	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01852 ออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจก	1. จัดเตรียมเส้นยืนและเส้นพุ่ง ร่างแบบได้สัดส่วนถูกต้องตรงตามแบบที่ต้องการผลิต 2. จัดเตรียมเส้นยืนและเส้นพุ่ง กำหนดการลงสี ได้สัดส่วนถูกต้องตรงตามแบบที่ต้องการผลิต 3. สามารถออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจกและตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปผลิต	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01853 เลือกใช้ขนาดของเส้นพุ่งและยืนได้เหมาะสมกับแบบ	1. เลือกใช้ขนาดและความถี่ของเส้นยืนได้เหมาะสม 2. เลือกใช้ขนาดและความถี่ของเส้นพุ่งได้เหมาะสม	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจก
2. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจก

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ประเภทของวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ
2. การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือสำหรับการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจก
3. การออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจก
4. โครงสร้างผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจก
5. หลักการออกแบบศิลปะสิ่งทอ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แฟ้มสะสมผลงาน และ/หรือ
2. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใบผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการทอผ้าด้วยเทคนิคจก และ/หรือ
2. เอกสารรับรองและผลการประเมินจากบุคลากร สถานประกอบการ หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพ

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินการออกแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจก

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาหลักฐานความรู้
2. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจก
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจก

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจกได้เหมาะสมถูกต้องครบถ้วนพร้อมใช้งาน
2. ออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจก

โดยออกแบบลวดลายสำหรับเทคนิคการทอที่เพิ่มเส้นพุ่งสี่พิเศษสี่เดียวสอดตามลวดลายที่เป็นรูปลายซ้ำบนลายพื้น

ตลอดความกว้างของหน้าผ้าส่วนความยาวผ้าอาจเป็นรูปลายซ้ำเหมือนหรือไม่เหมือนกันและมีสี่เดียวหรือหลายสีก็ได้ พร้อมกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับเทคนิคการทอ ความกว้างของหน้าผ้า และความยาวผ้า ชนิดและปริมาณของเส้นใย

ชื่อสีและจำนวนสีที่ใช้ และโอกาสการใช้งาน

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

-

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

-

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการทดสอบความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 0186
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ เตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคจกและแบบที่กำหนด
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO – 08 รหัสอาชีพ 7318 ช่างงานหัตถกรรมสิ่งทอ เครื่องหนัง และวัสดุที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคจกและแบบที่กำหนด โดยสามารถเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบ และตรวจสอบความถูกต้องของเส้นยืนในขณะที่เตรียมได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

-

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01861 เตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบ	1. เตรียมเส้นยืน กรอเข้าหลอด เดินเส้นยืน ได้ถูกต้องครบถ้วนตามลำดับสีและลวดลาย 2. เก็บหรือร้อยตะกั่วได้ถูกต้องครบถ้วนตามลำดับสีและลวดลาย	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01862 ตรวจสอบความถูกต้องของเส้นยืนในขณะที่เตรียม	1. ตรวจสอบคุณลักษณะของเส้นยืนที่เตรียมไว้ได้อย่างถูกต้อง 2. ตรวจสอบจำนวนและความยาวเส้นยืน ได้ถูกต้อง	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบ
2. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของเส้นยืนในขณะที่เตรียม

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. กี่ทอผ้าด้วยมือและอุปกรณ์การดูแลรักษา
2. ชนิดเส้นใยและขนาดเส้นด้าย
3. ขั้นตอนและวิธีการเตรียมเส้นพุ่งสำหรับผลิตผ้าทอด้วยเทคนิคจก
4. ขั้นตอนและวิธีการตรวจสอบการเตรียมเส้นพุ่งสำหรับผลิตผ้าทอด้วยเทคนิคจก

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แฟ้มสะสมผลงาน และ/หรือ
2. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใบผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการทอผ้าด้วยเทคนิคจก และ/หรือ
2. เอกสารรับรองและผลการประเมินจากบุคลากร สถานประกอบการ หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพ

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินเกี่ยวกับการเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบที่กำหนด

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาหลักฐานความรู้
2. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติตามการเกี่ยวกับการเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบ
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติตามการเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของเส้นยืนในขณะที่เตรียม

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. เตรียมเส้นยืนบนกี่ทอผ้าที่ผลิตด้วยเทคนิคจกได้อย่างถูกต้องครบถ้วนตามขั้นตอนขึ้นอยู่กับกระบวนการเตรียมเส้นยืนของแต่ละท้องถิ่นประกอบด้วย

1.1 ลงแป้เส้นยืน

1.2 กรอเข้าหลอด

1.3 เดินเส้นยืน

1.4 ร้อยพันหวี

1.5 สืบหูก/ต่อเส้นยืน

1.6 หวีและม้วนเส้นยืน

1.7 เก็บตะกอ

2. ตรวจสอบการเตรียมกี่ทอผ้าได้ถูกต้องครบถ้วนตามขั้นตอนพร้อมใช้งานสำหรับการผลิตผ้าทอด้วยเทคนิคจก

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

-

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

-

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการทดสอบความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 0187
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ทอเทคนิคจากลวดลายที่กำหนด
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO – 08 รหัสอาชีพ 7318 ช่างงานหัตถกรรมสิ่งทอ เครื่องหนัง และวัสดุที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการทอเทคนิคจากลวดลายที่กำหนด โดยสามารถเข้าใจลวดลายผ้าทอจากการออกแบบหรือจากต้นแบบผ้าทอ และทอผ้าจากลวดลาย และเก็บเส้นด้ายด้านหลังผ้าได้เรียบร้อยประณีต เหมาะสมกับวิธีการทอตามประเพณีของตน และตรวจสอบความถูกต้องของการทอผ้าได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

-

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01871 เข้าใจลวดลายผ้าทอจากการออกแบบหรือจากต้นแบบผ้าทอ	1. สามารถเข้าใจลวดลายผ้า อธิบายลักษณะ องค์ประกอบได้อย่างถูกต้อง 2. อธิบายกระบวนการเตรียมการทอผ้าตามลวดลายได้	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01872 ทอผ้าจากลวดลาย และเก็บเส้นด้ายด้านหลังผ้าได้เรียบร้อยประณีต เหมาะสมกับวิธีการทอตามประเพณีของตน	1. สามารถทอผ้าจากลวดลายได้ถูกต้อง 2. สามารถเก็บเส้นด้ายด้านหลังผ้าได้เรียบร้อยประณีตเหมาะสมกับวิธีการทอตามประเพณีของตน	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01873 ตรวจสอบความถูกต้องของการทอผ้าจาก	1. สามารถตรวจสอบความถูกต้องของการเก็บสายผ้าได้ 2. สามารถตรวจสอบความเรียบร้อยของการเก็บเส้นด้ายหลังผ้าได้	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการทอผ้าจากลวดลาย
2. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของการทอผ้าจาก

(ข) ความต้องการด้านความรู้

เข้าใจลวดลายผ้าทอจากการออกแบบหรือจากต้นแบบผ้าทอ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แฟ้มสะสมผลงาน และ/หรือ
2. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใบผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการทอผ้าด้วยเทคนิคจก และ/หรือ
2. เอกสารรับรองและผลการประเมินจากบุคลากร สถานประกอบการ หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพ

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินเกี่ยวกับการทอเทคนิคจกตามลวดลายที่กำหนด

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาหลักฐานความรู้
2. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องเข้าใจลวดลายผ้าทอชนิดจากการออกแบบหรือจากต้นแบบผ้าทอ
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติการทอผ้าจกตามลวดลาย
3. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องสามารถตรวจสอบความถูกต้องของการทอผ้าจก

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

ประเมินเกี่ยวกับการเก็บลายผ้าจกตามลวดลายที่กำหนด

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

-

17. ชุดสาหรณ์รวม/กลุ่มอาชีพรวม (ถ้ามี)

-

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการทดสอบความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 0188
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ จัดการลำดับขั้นตอนการทำงานของตนเองตามเทคนิคที่กำหนด
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO – 08 รหัสอาชีพ 7318 ช่างงานหัตถกรรมสิ่งทอ เครื่องหนัง และวัสดุที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการจัดการลำดับขั้นตอนการทำงานของตนเองตามเทคนิคที่กำหนด โดยสามารถปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า และตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้าได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

-

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01881 ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า	1. สามารถกำหนดขั้นตอนการทำงานได้อย่างเหมาะสม 2. ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้าได้อย่างถูกต้อง	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01882 ตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้า	1. สามารถระบุเกณฑ์ในการตรวจสอบได้ 2. ตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้าได้อย่างถูกต้อง	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

- (ก) ความต้องการด้านทักษะ
1. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า
 2. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้า

- (ข) ความต้องการด้านความรู้
- ขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แฟ้มสะสมผลงาน และ/หรือ
2. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใบผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการทอผ้าด้วยเทคนิคจก และ/หรือ
2. เอกสารรับรองและผลการประเมินจากบุคลากร สถานประกอบการ หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพ

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินเกี่ยวกับการจัดการลำดับขั้นตอนการทำงานของตนเองตามเทคนิคการทอผ้าที่กำหนด

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาหลักฐานความรู้
2. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติตามการปฏิบัติงานเกี่ยวกับปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติตามการปฏิบัติงานเกี่ยวกับตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้า

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

สามารถปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

-

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

-

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการทดสอบความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ0189
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจกและแบบที่กำหนด
3. ทบทวนครั้งที่1 / 2566
4. สร้างใหม่

☐

ปรับปรุง

☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)
ISCO – 08 รหัสอาชีพ 7318 ช่างงานหัตถกรรมสิ่งทอ เครื่องหนัง และวัสดุที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)
หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจกและแบบที่กำหนด โดยสามารถตรวจสอบคุณลักษณะและรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด และตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนดได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)
กลุ่มอาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)
-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)
-

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01891 ตรวจสอบคุณลักษณะและรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด	1. ผลิตผ้าทอได้ถูกต้อง สมบูรณ์ตามคุณลักษณะที่กำหนด 2. ผลิตผ้าทอได้ถูกต้อง สมบูรณ์ตามรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01892 ตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด	1. ขนาดของผ้าทอ ทดสอบความถูกต้อง ด้วยอุปกรณ์การวัดที่ได้มาตรฐาน 2. ลักษณะทั่วไปของผ้า ตรวจสอบอย่างถูกต้องครบถ้วนตามเทคนิคและแบบที่กำหนด	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)
-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณลักษณะและรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด
2. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. โครงสร้างผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจก
2. ลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจก
3. ขั้นตอนและวิธีการตรวจสอบคุณภาพผ้าทอด้วยเทคนิคจก

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แฟ้มสะสมผลงาน และ/หรือ
2. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใบผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการทอผ้าด้วยเทคนิคจก และ/หรือ
2. เอกสารรับรองและผลการประเมินจากบุคลากร สถานประกอบการ หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพ

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาหลักฐานความรู้
2. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณลักษณะและรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การตรวจสอบคุณลักษณะทั่วไปของผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจกประกอบด้วยโครงสร้างผ้า หน้ากว้างผ้า ความยาวผ้า ริมผ้า สี และความต่อเนื่องของลวดลายผ้า
2. การตรวจสอบคุณภาพผ้าทอด้วยเทคนิคจกประกอบด้วย
 - เอกลักษณ์เฉพาะของผ้าทอด้วยเทคนิคจก คือ ลวดลายเกิดจากการเพิ่มเส้นด้ายพุ่งพิเศษหลายสีเป็นช่วงๆบนลายพื้น อาจใช้เส้นใยธรรมชาติ เส้นใยประดิษฐ์ หรือเส้นใยโลหะ
 - ลักษณะทั่วไปของผ้าทอต้องสะอาดและอยู่ในสภาพเรียบร้อยตลอดทั้งผืน ลวดลายเด่น มีความสม่ำเสมอตลอดผืน
3. ขั้นตอนและวิธีการตรวจสอบคุณลักษณะผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคจกต้องระบุรายละเอียดระดับคุณภาพที่สามารถยอมรับได้เช่นดำหนีสีหน้าผ้าความยาวผ้า ฯลฯ

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

-

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

-

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการทดสอบความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน